

Schriftelijke antwoorden Vlaamse Scholierenkoepel op vragen tijdens de hoorzitting

Koen Daniëls (N-VA)

1. Als er terug afstandsonderwijs komt: hoe willen jullie feedback krijgen? 1-op-1 videogesprekken met leerkrachten, een geschreven bericht, een klasgesprek?

Carmen: Ik kan geen specifieke vorm van feedback bedenken/bevestigen die ideaal is of beter dan andere. Ik denk persoonlijk dat feedback op zich belangrijk is, en dat het verschilt per leerling welke vorm het beste bij hem/haar aansluit. Anderzijds is het wel fijn als feedback vanuit de leerlingen naar de leerkrachten/school gegeven kan worden via bv. een wekelijks (real life) klasgesprek.

Jun Yé: Feedback komt best van de vakleerkrachten en de klastitularis, zij geven ons meestal een overzicht over hoe ver we staan bij elk vak dat wij krijgen.

Mauro: Ik denk dat het belangrijk is dat we een gezonde mix zoeken.

Klasgesprekken kunnen zeer nuttig zijn om het sociaal contact van medeleerlingen te behouden. Op deze manier kan de klastitularis luisteren naar algemene zorgen van de klas.

Echt persoonlijke feedback over je taken en inzet zou ik liever via een 1-op-1-gesprek krijgen, of schriftelijk, maar dan wel echt deftig en niet gewoon via standaardzinnnetjes.

Tuur: Mijn school heeft dit voor mij goed opgelost. We kregen na elke taak de punten die we behaalden en een kleine tekst met wat opmerkingen en commentaren. Op het einde van het schooljaar kregen we geen klassiek rapport met punten, maar enkel een rapport met alle opmerkingen en positieve zaken die werden besproken in de klassenraden.

Zohra: Ik zou graag 1-op-1 videogesprekken hebben zodat dan zeker alles wordt gezegd wat er gezegd moet worden. Ook denk ik dat het motiverender is om het echt te horen dan dat je het moet lezen.

2. Jullie spreken over een vraag om meer zelfstandig te werken, maar ook over de nood aan structuur en begeleiding. Is het een goed idee om voor oudere leerlingen meer zelfstandigheid te hebben en voor jongeren meer sturing door de school?

Carmen: Ik denk dat dit een goed idee is. Naarmate je ouder wordt kan je inderdaad steeds meer zelfstandigheid aan en apprecieer je dat. Persoonlijk lijkt het mij wel goed dat bv. livelessen in de voormiddag worden gegeven (ook voor 3de graad), zodat leerlingen gedwongen worden op tijd op te staan en op die manier ondersteund worden hun ritme/structuur te behouden. Als vijfdejaarsstudent vond ik het nu wel fijn m'n eigen wekelijkse planning te kunnen maken. Positief op mijn school was dat taken, livesessies enzovoort enkel op maandag opgegeven konden worden en het dus gemakkelijker was om je eigen planning voor de week op te stellen.

Jun Yé: Ik weet niet hoe het zit met de jongere graden maar voor ons is het belangrijk dat die begeleiding zeker aanwezig is bij het leren. Zelfstandigheid is een goed iets, maar wanneer je vastzit, hebben we ook voldoende begeleiding en uitleg nodig.

Mauro: Ik denk niet dat de zelfstandigheid per se leeftijdsgebonden is. Sommige eerstejaars kunnen misschien heel goed plannen, sommige laatstejaars helemaal niet, en vice versa. Het is de taak van de titularis om hierop in te spelen. Als leerlingen aangeven dat ze zelfstandig kunnen plannen (en dit is ook te merken) moet dat kunnen. Leerlingen die veel deadlines en livesessies missen, moeten dan weer meer sturing van de school krijgen.

Tuur: Ik denk dat je als school altijd een bepaalde structuur moet geven, bijvoorbeeld door een vaste deadline te geven voor elke taak. Dan kan je als leerling nog altijd zelf wat plannen.

3. Wat is er gebeurd met de praktijkvakken, met de stages?

Jun Yé: Dit schooljaar gingen de stages niet meer door vanaf het coronamoment uit voorzorg. Ik vind het een goed idee dit zo te behouden om de besmetting tot een minimum te beperken.

4. Vonden jullie de keuze van de school voor de vakken die nog aan bod kwamen logisch?

Alexandru: Bij mij waren dat vooral componentvakken die richtinggebonden zijn of belangrijk voor hogere studies, dus de keuze was logisch. Elke school zou voorrang moeten geven aan een aantal vakken die richtinggebonden zijn, de andere vakken kunnen dan zelfstandig geleerd worden.

Jun Yé: Ja, dit was logisch omdat de school kijkt naar wat er het meest haalbaar is in de coronaperiode.

Tuur: 4. Ja, de hoofdvakken en vakken die moeilijker te geven waren via het afstandsonderwijs kregen meer lesuren.

Zohra: Ik vond de keuzes van mijn school over welke vakken er aan bod kwamen eigenlijk helemaal niet logisch. We hebben nu minder wiskunde en talen gehad dan normaal maar we hebben wel nog evenveel godsdienst en muzikale opvoeding gekregen waar we eigenlijk niet echt achterstand kunnen opbouwen omdat er niet echt 'te bekijken leerstof' is.

5. Wat met oriëntering en advies naar volgend jaar, zowel studiekeuze binnen het middelbaar als richting hoger onderwijs? Is daar nog aandacht voor geweest en op welke manier?

Alexandru: Ja, er is aandacht aan besteed, zoals ik in mijn getuigenis aangaf. De leerkrachten hebben een systeem van enquêtes bedacht waardoor we gecontacteerd

werden over onze studiekeuze. We kregen van elke leerkracht feedback en tips en dat heeft ons enorm veel geholpen.

Carmen: Een leerkracht stuurde een eenmalige mail rond naar de zesdejaars waarin hij zei dat zij die nog begeleiding nodig hadden bij hun studiekeuze met hem contact mochten opnemen. Naar vierdejaars werd ook een mail gestuurd met een formulier om hun studiekeuze voor de derde graad in te vullen. Meer dan dat kan ik er niet over zeggen.

Jun Yé: Voor mij was dit niet nodig, voor mij was het duidelijk.

Zohra: Bij mij is er niet veel aandacht geschonken aan onze studiekeuze. We mochten wel vragen sturen aan de leerkrachten en we kregen wel algemene powerpoints maar er werd niet echt naar vervanging gezocht voor de activiteiten die normaal georganiseerd zouden worden in verband met studiekeuze. Ik vond het ook wel jammer dat onze klastitularis niet met ons heeft gepraat via bijvoorbeeld een videogesprek.

Elisabeth Meuleman (Groen)

6. Vinden jullie het voorstel van de minister om vanaf september vier op vijf dagen naar school te gaan goed?

Alexandru: Als de situatie stabiel is in september vind ik dat leerlingen in het middelbaar vijf dagen naar school moeten kunnen.

Carmen: Ik denk dat het voor scholen moeilijk zal zijn om te kiezen van welke vakken er lesuren zullen wegvallen. Ik vind het anderzijds wel fijn om eens een dagje zelfstandig thuis te werken om rustig aan taken te kunnen werken.

Jun Yé: Dit is al een goed begin. Ik blijf erbij dat een deel thuis werken en een deel op school een betere idee zou zijn om het welzijn van de leerlingen goed te behouden.

Mauro: Het lijkt me wel een goed plan om leerlingen een dag per week thuis te laten werken. Ik ben blij dat afstandsonderwijs deels behouden wordt. Alleen vind ik het vreemd dat dit voor alle jaren dezelfde dag is. Ik dacht juist dat het thuishouden van een jaar diende om de drukte op school te verminderen, maar dit klopt dus blijkbaar niet.

Zohra: Ik vind het een goed voorstel omdat ik graag zelfstandig werk en dan is het ook mogelijk om dingen iets rustiger te bekijken. Ik denk wel dat we de regel van maximum vier lesuren per dag moeten hanteren want anders gaat het te stresserend zijn.

7. Hebben jullie het gevoel dat de digitale competenties van jullie leerkrachten goed genoeg zijn?

Alexandru: Neen, niet alle leerkrachten beschikken over voldoende digitale competenties, maar ze zijn erin geslaagd om op hun eigen innovatieve manier toch les te geven aan ons. Het was wel een onverwachte periode voor hen en daardoor hadden ze misschien geen tijd om een andere methode te bedenken. Ik denk dat er in de zomervakantie een nieuwe methode bedacht moet worden die het lesgeven meer 'digitaal' zal maken.

Carmen: In het begin van het afstandsonderwijs waren er een heleboel technische moeilijkheden. Naar het einde toe ging het bij de meeste leerkrachten wel beter.

Mauro: Zelf heb ik allemaal relatief jonge leerkrachten en ik heb het gevoel dat die leerkrachten hun digitale competenties goed genoeg zijn. Dit komt misschien ook wel doordat we maar een klein deel van de beschikbare tools gebruiken, beperkt tot de basis.

Tuur: Soms was het voor de leerkrachten wat moeilijk, vooral de wat oudere. Ik vind wel dat ze allemaal hun best hebben gedaan om alles zo goed mogelijk te laten verlopen.

Zohra: Ik denk dat veel leerkrachten zeker nog veel kunnen bijleren op het vlak van digitaal lesgeven. Wij hebben bijvoorbeeld voor Nederlands altijd onze taken moeten doorsturen via een Smartschoolbericht terwijl het een veel beter idee zou zijn geweest als ze gewoon een uploadzone zou hebben gemaakt, want nu zat haar hele mailbox vol van al die doorgestuurde foto's en heeft ze zelfs nooit mijn vraag opgemerkt tussen alle mailtjes.

8. Was er tijdens de coronaperiode meer school op maat: sneller gaan voor sommige dingen, meer tijd nemen voor andere dingen?

Alexandru: Tijdens de coronaperiode werkte ik zelf aan een ander tempo. Voor bijna alle vakken werkte ik snel en chaotisch (ik had geen planning) waardoor ik me op school regelmatig vervoelede. Voor sommige leerlingen uit de klas was het tempo anders, bij sommige sneller en bij andere wat trager.

Carmen: Ja, je besteedde nog meer tijd aan de moeilijke vakken, als je het niet begreep. Dan moest je een mailtje sturen met je vragen, wachten op antwoord en hopen dat het antwoord voldoende was om de leerstof echt te begrijpen. In dat geval is het wel fijner om in de klas de uitleg te krijgen en rechtstreeks vragen te kunnen stellen.

Jun Yé: De coronaperiode zorgde zeker voor onderwijs op maat. Het was goed dat iedereen op zijn manier en snelheid kon werken, maar dit zorgde ook voor problemen. Als je niet wist wat je moest, kwam je soms vast te zitten en kon je niet verder, omdat de leerkracht soms onvoldoende kon uitleggen bij sommige dingen.

Mauro: Persoonlijk heb ik niet het gevoel dat er meer geredieerd of verdiept is dan 'in het echt', integendeel. Alle leerlingen van een heel jaar kregen identiek dezelfde taak in Word. Als deze ingevuld is (al dan niet door de leerling zelf) stuurden we hem door. Na een bepaalde deadline werd de verbeterleutel of verbetering door de leerkracht gedeeld. Als je je taak niet op tijd kon indienen kreeg je een 0/1, anders een 1/1. Ik denk dus niet dat (mijn) leerkrachten hard gekeken hebben naar hoe goed of slecht ik een taak maakte, maar eerder naar of ik de taak maakte of niet. Wat ik jammer vind.

Tuur: Soms wel, vooral omdat jezelf in de hand had hoeveel tijd je nodig had. Je kon video's of powerpointpresentaties zo vaak opnieuw bekijken als je wou.

Maxim Veys (sp.a)

9. Hebben jullie enkel contact gehad met leerkrachten of ook met andere personeelsleden op school? Zou het een goed idee zijn om dat te kunnen doen?

Alexandru: Ik heb contact kunnen houden met alle leerkrachten, maar er was geen behoefte voor mij om ook contact op te nemen met andere personeelsleden, hoewel dat via Smartschool wel kon.

Carmen: Ik heb vooral contact gehad met leerkrachten en de directeur was ook wel bereikbaar. Van de administratieve personeelsleden en de leerlingenbegeleidster kregen we ook af en toe een mailtje, maar was er geen verder contact. Zelf zie ik niet direct de nood om contact te houden met andere personeelsleden.

Jun Yé: In mijn school was dit minder van toepassing. De meeste mensen ontmoetten de leerkrachten, de directeur en de preventieadviseur in dezelfde bubbel. Voor de rest hadden we geen contact met andere mensen.

Mauro: Onderaan elke mail van de directie stond ook een verwijzing naar de interne leerlingbegeleider of het CLB. Moest ik er nood aan gehad hebben zou ik hen dus wel makkelijk kunnen bereiken hebben om hulp te vragen, denk ik.

10. Hebben jullie het gevoel dat sommige klasgenoten 'verdwenen'? Hoe hebben jullie contact gehouden met jullie vrienden? Is het een goed idee dat de school ook sociale, buitenschoolse activiteiten zou organiseren?

Alexandru: Ja, ik heb het gevoel gehad dat sommige vrienden plots verdwenen, en dat was voor mij als leerling in het laatste jaar secundair onderwijs niet zo aangenaam. We hebben contact gehouden via social media (Messenger, Whatsapp, ...) en af en toe hebben we met elkaar nog eens afgesproken. Ik vind het een goed idee om buitenschoolse sociale activiteiten te organiseren en binnenlandse meerdaagse reizen.

Carmen: Vooral via onze Messenger-klasgroep heb ik contact gehouden met mijn klasgenoten en ik heb af en toe eens gevideochat met vrienden. Ik merkte wel dat een paar mensen niets meer van zich lieten horen en soms ook niet aanwezig waren bij de livesessies. Ik denk wel dat we er baat bij kunnen hebben als de school ook sociale, buitenschoolse activiteiten zou organiseren. Zeker bij de lagere jaren zal zo'n initiatief niet van de leerlingen zelf komen. Het blijft wel echt belangrijk om elkaar in het echt te blijven zien om goed contact te behouden.

Jun Yé: Ja, ik had het gevoel dat er mensen opeens verdwenen die normaal aanwezig waren op school. We hadden contact met elkaar via sociale media, maar dit voelde heel erg anders aan dan in het echt. We misten om terug bij elkaar te mogen zijn. Het is op zich een leuk idee om bijvoorbeeld een buitenlandse schoolreis te doen met de hele klas, maar in deze tijden doet het misschien meer kwaad dan goed.

Mauro: Zelf had ik niet het gevoel dat er leerlingen echt uit het zicht verdwenen. Ik denk dat de school nog steeds zijn sociale functie moet behouden. Dit kan bijvoorbeeld door middel van livesessies met de klas en klastitularis. Hier kan de titularis eventuele duiding geven bij de actualiteit. Anderzijds moet er natuurlijk ook gewoon tijd zijn om online activiteiten te organiseren om de klassfeer levend te houden. Zelf hebben we met onze klas en titularis twee keer samen Kahoot!-quizen gespeeld. Dit heeft mij zeker wel goed

gedaan. Ook met onze leerlingenraad organiseerde wij twee online quizzen voor heel de school en ook dit was een succes.

Tuur: Iedereen van mijn klas bleef steeds betrokken bij de schoolactiviteiten en iedereen was ook aanwezig op school zelf. Het zou wel fijn zijn geweest moest er een moment zijn geweest waarbij we geen les kregen, maar dat puur diende om het sociale aspect terug te krijgen.

Zohra: Ik heb tijdens de coronacrisis wel echt het gevoel gehad dat sommige mensen uit mijn klas gewoon van de radar verdwenen waren. Ik heb met mijn vriendinnen nog wel geskyped maar ik heb mijn klas eigenlijk helemaal niet meer gezien buiten de paar leerlingen op de drie dagen terug op school. Ik vond dat wel heel jammer want ik had net het gevoel dat ik beter bevriend werd met mensen uit mijn klas. Ik denk zeker wel dat het positief zou zijn geweest als de school sociale activiteiten zou hebben gepland, omdat ik dan ook nog andere mensen buiten alleen mijn beste vrienden zou hebben gezien.

Loes Vandromme (CD&V)

11. Wat zouden jullie aanbevelen aan de toekomstige leerkrachten die nu in de lerarenopleiding zitten? Wat jullie missen bij leerkrachten, waar meer aandacht voor moet zijn... (zoals bv. ICT, aandacht voor het welbevinden)?

Alexandru: Misschien wat meer aandacht voor ICT en het welbevinden van de leerlingen, en voor het contact tussen leerling en leerkracht. Ook op het vlak van ondersteuning voor leerlingen in moeilijke momenten vind ik dat de leerkrachten voldoende opgeleid moeten worden.

Carmen: Ik denk dat het belangrijk is dat leerkrachten onderling communiceren en hun lessen op elkaar afstemmen. In een periode als deze zijn ICT-vaardigheden inderdaad wel noodzakelijk voor leerkrachten. Het zou ook waardevol zijn als leerkrachten in hun opleiding leren hoe ze het best met jongeren communiceren (door hen als een gelijke te behandelen) en hoe ze hen kunnen motiveren, los van testen en cijfers.

Jun Yé: De aandacht voor het welzijn van leerlingen, zeker tijdens moeilijke periodes. Doordat de overheid zo hard druk zette op het leren werd ons welzijn thuis en op school, echt in de steek gelaten.

Zohra: Ik denk dat ze zeker beter moeten leren om digitale lessen ook nog leuk te maken want anders is er bij de leerlingen niet echt veel motivatie.

12. Hoe werden jullie op de hoogte gehouden van de aanbevelingen die er waren voor scholen? Zouden jullie meer begrip hebben voor het verschil tussen scholen als jullie beter op de hoogte gehouden werden?

Alexandru: We werden op de hoogte gehouden door berichten op Smartschool die regelmatig gestuurd werden door de directie. Het begrip voor de verschillen tussen de scholen had ik al, want via social media van andere leerlingen die op andere scholen zitten kreeg ik hier al informatie over.

Carmen: Onze directeur stuurde onmiddellijk een mail naar zowel leerkrachten, ouders als leerlingen zodra er naar hem meer duidelijkheid gecommuniceerd was. Zo wisten de leerkrachten niet meer dan ouders en leerlingen en konden wij meer begrip tonen. Hoewel de mails van de directeur heel transparant waren, ontstond er toch wel eens miscommunicatie, wat kon leiden tot conflicten/frustraties tussen leerkrachten en leerlingen. De rol van de directeur is dus van groot belang tijdens het afstandsonderwijs, om te zorgen voor transparante communicatie die niet voor interpretatie vatbaar is.

Jun Yé: In het begin heeft de school ons in de steek gelaten. Dit kwam waarschijnlijk door de plotse verandering die heel erg snel moest gaan. We wisten opeens niet meer hoe het verder ging met de school, of we opdrachten moesten maken of niet. Het was echt van staan tot vallen in een leeg gat. Bij ons op school gebeurde de communicatie uiteindelijk via Smartschool.

Tuur: We kregen enkele informatie via de media, waardoor er wel wat verwarring was. Het zou volgens mij gemakkelijker geweest zijn als er een soort persconferentie was op maat van de jongeren.

Zohra: Ik denk niet dat ik het beter zou begrijpen dat er ongelijkheid is tussen scholen, zelfs wanneer ze dat beter zouden toelichten. Ik vind het belangrijk dat er gewoon één duidelijke lijn getrokken wordt voor iedereen.

13. Is er voldoende rekening gehouden met de verschillende rollen die je als jongere hebt (zoon/dochter, broer/zus, vriend...) bij het opmaken van het beleid?

Alexandru: Volgens mij is hier bij het opmaken van het beleid geen rekening mee gehouden en dat vind ik niet kunnen. Jouw rol als adolescent kan een invloed hebben op jouw studiemethode en motivatie. Ik weet van sommige vrienden van mij dat zij thuis echt problemen hadden met hun zussen, broers of zelfs ouders, waardoor ze zich thuis niet zo goed konden concentreren en werken voor school.

Carmen: Ik vermoed dat daar niet echt op gefocust is bij het opmaken van de richtlijnen, maar kan daar zelf niet veel over zeggen. Ik heb zelf geen nadelen ondervonden op dat vlak.

Jun Yé: Wij waren een vergeten groep binnen de zorgsector. Ik heb 3 maanden in quarantaine gezeten in mijn leefgroep. Dus neen, er werd geen rekening gehouden met mij.

Aanvullende antwoorden van VSK op schriftelijke vragen die we voor de hoorzitting kregen

Algemene insteek over bevorderen van inspraak van leerlingen. Hoe inspraak vormgeven, zowel op microniveau (in de klas), op mesoniveau (op school) en op macroniveau (naar beleid toe)? Zijn daar tips, goede voorbeelden? Welke contextfactoren stimuleren inspraak, welke werken belemmerend? Hoe leerlingen uit alle finaliteiten betrekken?

Wij begeleiden scholen in participatie in alle onderwijsvormen en graden, en komen zo heel wat succesverhalen tegen. Op onze website vind je de basistheorie en enkele praktische tips:

- Ons participatiemodel: <https://www.scholierenkoepel.be/artikels/het-participatiemodel-van-vsk>

- 10 spelregels voor leerlingenparticipatie:
<https://www.scholierenkoepel.be/sites/default/files/upload/10%20spelregels.docx>

- Participatie in Coronatijden:
<https://www.scholierenkoepel.be/artikels/leerlingenparticipatie-coronatiiden>

- Tips en lectuur: <https://www.scholierenkoepel.be/artikels/categorie/aan-de-slag/categorie/tips>

- Feedback vragen aan je klas: <https://www.scholierenkoepel.be/feedbacktool>

VSK vertegenwoordigt leerlingen, hoe verhoudt de koepel zich tot onder meer De Vlaamse Jeugdraad en de Ambrassade? Worden de krachten – ook in corona-tijden – frequent gebundeld? Zijn er gedeelde projecten en initiatieven?

Wij stemmen regelmatig en structureel af en leren van elkaars adviezen over onderwijs. Komend schooljaar werken we samen aan een ruime bevraging van jongeren over de prioriteiten van de jeugd voor het beleid.

Op welke manier verliep de proclamatie? Online of was er een veilig, fysiek alternatief? Scholen kunnen, mits het respecteren van de veiligheidsmaatregelen, opnieuw proclamaties organiseren. Wat is jullie standpunt hieromtrent?

We riepen in de pers de GEES op om de richtlijnen rond evenementen lichtjes aan te passen zodat proclamaties door konden gaan. Dit is gelukt en daar zijn we trots op. We riepen daarna scholen op om een beetje creativiteit te tonen. Heel wat scholen hadden al leuke alternatieven bedacht met of toch minstens voor hun leerlingen en dat was prima. In de laatste dagen van juni zagen we drive-in proclamaties, leerkrachten en leerlingen die met de fiets in kleine groepjes van deur tot deur gingen vieren met een speech en cava, we zagen proclamaties doorgaan (zonder hapjes) met videostreaming voor de (groot-)ouders enzovoort.

We hebben dan ook grote waardering voor die scholen die toch nog een strik rond dit rare schooljaar hebben gedaan en een feest hebben gemaakt voor hun afstuderende leerlingen en hun leerkrachten en ouders. Het is jammer dat een aantal scholen er toch voor kozen om de proclamatie niet te vieren of uit te stellen naar oktober. Dat toont volgens ons een gebrek aan wendbaarheid, inlevingsvermogen en creativiteit.

Hoe hebben de scholieren dit coronaschooljaar beleefd?

We hebben tijdens de coronamaanden drie keer een grote groep scholieren bevroegd. Over de laatste twee zijn we komen getuigen in de commissie. Hier staan onze rapporten:

Over de heropstart van de lessen in mei

<https://www.scholierenkoepel.be/artikels/rapport-bevraging-bij-scholieren-over-de-heropstart-van-de-lessen>

Over de afsluiting van dit rare schooljaar

<https://www.scholierenkoepel.be/artikels/rapport-bevraging-hoe-kijken-leerlingen-naar-het-afsluiten-van-dit-rare-schooljaar>

Over de lessen die we trekken voor de nabije toekomst

<https://www.scholierenkoepel.be/artikels/rapport-bevraging-welke-lessen-trekken-scholieren-uit-de-periode-van-afstandsonderwijs>

Hoe evalueert VSK het laptopproject van DigitalForYouth?

Niet. Op korte termijn is het niet gelukt elke leerling de leermiddelen te geven die nodig zijn voor afstandsonderwijs. Wij hebben begrepen dat er een bottleneck zit bij het formatteren van de toestellen. Sommige scholen regelden het daarom zelf, anderen met hulp van het project, nog andere scholen kregen het niet georganiseerd. Wij horen dat de minister hier extra in wil investeren.

Het lijkt ons sowieso ook interessant om verder te durven denken dan de laptop wanneer het gaat om digitaal leren. Leerlingen gebruiken tegenwoordig veel vaker hun smartphone, beschikken vaker over een dergelijk toestel en zijn het ook meer gewend hiermee te werken. Met enige creativiteit moeten hier mogelijkheden liggen.

De regering heeft tot de volgende code rood om ervoor te zorgen dat elke leerling de leermiddelen heeft om afstandsonderwijs te volgen. Sneller mag.

Hebben de scholieren zelf het gevoel dat ze leerachterstand hebben opgelopen als gevolg van de coronacrisis? En ja, waar is die leerachterstand volgens hen aan te wijten? Heeft VSK enigszins in kaart kunnen brengen hoe groot de leerachterstand is bij de scholieren?

Nee, daarvoor hebben wij niet de middelen. Dat lijkt ons een vraag die de overheid moet onderzoeken en beantwoorden en waar wij aan kunnen bijdragen.

In welke mate werden de leerlingen/leerlingenraden betrokken bij de beslissingen die de scholen hebben moeten nemen tijdens de coronacrisis? Hoe evalueert de VSK de betrokkenheid van de leerlingen tijdens de crisis?

In onze bevraging in juni kon 60 procent van de leerlingen zeggen dat de school hen heeft bevraagd over de schoolorganisatie (bv wanneer je les had, welke lessen je had, hoe de online lessen voor jou gingen, ...). Op deze vlakken zien we grote verschillen tussen scholen. Scholen waren immers vrij om heel wat zelf in te vullen, daaronder ook de mate waarin en de manier waarop ze aandacht besteedden aan de sociale contacten tussen klasgenoten, de betrokkenheid van leerlingen en de afstemming van de takenplanning.

Het was jammer dat er gekozen werd om de rol van de schoolraad te schrappen, in plaats van een flexibelere procedure te ontwerpen waardoor elke school toch uitgedaagd wordt om stakeholders te bevragen. De schoolraad is de enige officiële garantie op leerlingeninspraak in de school, en die viel nu weg. We hopen dan ook dat scholen in de toekomst de richtlijn krijgen leerlingen een plaats te geven in het beslissingsproces wanneer er moet ingespeeld worden op crisissituaties.

Hoe verliep de communicatie i.v.m. coronamaatregelen en examen- en evaluatieregelingen van de leerkrachten naar de leerlingen toe? Werden leerlingen tijdig en voldoende op de hoogte gehouden door hun leerkrachten? Waren er hier zaken voor verbetering vatbaar?

In onze bevraging eind juni gaf 77 procent van de leerlingen aan dat de school hen goed geïnformeerd heeft. 34 procent van de leerlingen geeft aan dat ze het er niet mee eens zijn dat hun school tijdens de crisis voldoende aandacht had voor hoe leerlingen zich voelden. Ook op vlak van afspraken over de workload lijkt er nog ruimte voor verbetering. Een meerderheid (68 procent) gaat niet akkoord met de stelling dat hun leerkrachten onderling afspraken maakten om ervoor te zorgen dat leerlingen niet te veel huiswerk kregen. Een betere afstemming tussen leerkrachten wordt door leerlingen ook het vaakst genoemd als iets dat scholen nog beter kunnen doen bij een volgende crisis.

Veel leerlingen gaven in onze bevragingen wel aan dat ze feedback konden geven aan leerkrachten. Dit zijn hopelijk praktijken die we kunnen borgen in het Vlaamse onderwijs.